

Nr 106

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § kommunaltjänstemannalagen den 3 juni 1965 (nr 275), m. m.; given Stockholms slott den 29 mars 1968.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden och lagrådets protokoll, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1) lag om ändrad lydelse av 1 § kommunaltjänstemannalagen den 3 juni 1965 (nr 275),

2) lag angående ändrad lydelse av 1 § lagen den 3 december 1965 (nr 576) om ställföreträdare för kommun vid vissa avtalsförhandlingar m. m.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,

enligt Dess nådiga beslut:

BERTIL

Hans Gustafsson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att hushållningssällskapen skall utgå ur uppräkningsarna i 1 § kommunaltjänstemannalagen och 1 § ställföreträdarlagen av sådana allmänna inrättningar som likställs med kommun.

1) Förslag

till

Lag**om ändrad lydelse av 1 § kommunaltjänstemannalagen den 3 juni
1965 (nr 275)**

Härigenom förordnas, att 1 § kommunaltjänstemannalagen den 3 juni 1965 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Gällande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***1 §.**

Denna lag — — — — — såsom arbetstagare.

Med kommun likställas i denna lag landstingskommun, municipal-samhälle, kommunalförbund, tingslag, församling, kyrklig samfällighet, skogsvårdsstyrelse, *hushållningssällskap*, allmän försäkringskassa samt, enligt Konungens bestämmande, annan allmän inrättning.

Med kommun likställas i denna lag landstingskommun, municipal-samhälle, kommunalförbund, tingslag, församling, kyrklig samfällighet, skogsvårdsstyrelse, allmän försäkringskassa samt, enligt Konungens bestämmande, annan allmän inrättning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1968.

2) Förslag

till

Lag

**angående ändrad lydelse av 1 § lagen den 3 december 1965 (nr 576) om
ställföreträdare för kommun vid vissa avtalsförhandlingar m. m.**

Häriigenom förordnas, att 1 § lagen den 3 december 1965 om ställföreträdare för kommun vid vissa avtalsförhandlingar m. m. skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Gällande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***1 §.**

Om sådant — — — — — reglera detta.

Med kommun likställas i denna lag landstingskommun, municipal-samhälle, kommunalförbund, tingslag, församling, kyrklig samfällighet, skogsvårdsstyrelse, *hushållningssällskap*, allmän försäkringskassa och annan allmän inrättning.

Med kommun likställas i denna lag landstingskommun, municipal-samhälle, kommunalförbund, tingslag, församling, kyrklig samfällighet, skogsvårdsstyrelse, allmän försäkringskassa och annan allmän inrättning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1968.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 8
mars 1968.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG.

Chefen för civildepartementet, statsrådet Gustafsson, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *ändrad lydelse av 1 § kommunaltjänstemannalagen den 3 juni 1965 (nr 275), m. m.*, och anför.

Hushållningssällskapen har från den 1 juli 1967 fått ändrade uppgifter och en ny organisation. Till grund härför ligger dels ett principbeslut av 1965 års riksdag (prop. 100, JoU 17, rskr 256), dels riksdagens beslut med anledning av prop. 1967: 74 (BeU 39, 3LU 35, JoU 18 och 28, rskr 248, 244 och 214).

I sistnämnda proposition togs inte ställning till om den däri föreslagna omorganisationen av lantbruksnämnder och hushållningssällskap skulle föranleda att sällskapen i fortsättningen inte skulle omfattas av kommunaltjänstemannalagen och lagen den 3 december 1965 (nr 576) om ställföreträdare för kommun vid vissa avtalsförhandlingar m. m. (i det följande benämnd ställföreträdarlagen). Denna fråga berördes emellertid i prop. 1967: 131 (SU 134, rskr 327). Jag framhöll i denna proposition (s. 10) att om riksdagen biföll förslaget om de nya lantbruksnämndernas organisation det måste övervägas att inte ha kvar hushållningssällskapen bland de allmänna inrättningar som uppräknas i 1 § kommunaltjänstemannalagen och i 1 § ställföreträdarlagen. Ärendets fortsatta utveckling skulle uppmärksammas och förslag till de lagändringar som kunde komma att behövas skulle anmälas för Kungl. Maj:t tidigast under hösten 1967. I en inom civildepartementet upprättad promemoria (Stencil C 1968:2) har föreslagits att dessa lagar inte längre skall omfatta hushållningssällskapen.

Över departementspromemorian har efter remiss yttranden avgetts av justitiekanslern, lantbruksstyrelsen, statens avtalsverk, riksdagens justitieom-

budsman, Hushållningssällskapens förbund, Sveriges akademikers centralorganisation och Tjänstemännens centralorganisations statstjänstemanna-sektion. Justitiekanslern har bifogat en promemoria som på hans begäran upprättats av särskild sakkunnig.

Gällande lagstiftning

Enligt den lagstiftning om de offentliga tjänstemännens förhandlingsrätt som trädde i kraft den 1 januari 1966 (prop. 1965: 60, K2LU 1, rskr 267) fick dessa tjänstemän rätt att genom sina organisationer förhandla och sluta kollektivavtal om lön och andra anställnings- eller arbetsvillkor. Rätten att träffa avtal är emellertid i vissa hänseenden begränsad. Anställningsförhållandena ansågs böra i vissa hänseenden vara förbehållna offentligrättslig reglering liksom de varit före förhandlingsrättsreformen. Dessa undantag från avtalsområdet ansågs betingade av stats- och förvaltningsrättsliga grundsatser.

Kommunaltjänstemannalagen äger enligt 1 § tillämpning på anställning med kommun som arbetsgivare och tjänsteman som arbetstagare. Enligt 1 § andra stycket likställs med kommun bl. a. skogsvårdsstyrelse, hushållningssällskap, allmän försäkringskassa samt, enligt Kungl. Maj:ts bestämmande, annan allmän inrättning. Enligt motiven till lagen (prop. 1965: 60 s. 136) borde denna äga tillämpning på tjänstemän anställda hos inrättningar som står under offentlig kontroll och insyn eller åtnjuter ekonomiskt stöd från det allmänna.

I 2 § kommunaltjänstemannalagen anges att i anställningsförhållande varpå lagen är tillämplig gäller vad som är bestämt i avtal. Enligt andra stycket samma paragraf undantas från avtalsområdet anställningsvillkor som regleras i lag eller annan författning och angår tjänstetillsättning, disciplinär bestraffning eller anställnings upphörande. Förbudet mot avtal avser även vissa andra anställningsförhållanden. Frågor om inrättande eller in-dragning av tjänst eller tjänsteorganisationens utformning i övrigt får så-lunda inte avgöras genom avtal. Till det avtalsförbjudna området hör vidare frågor om myndighets eller inrättnings arbetsuppgifter samt ledningen och fördelningen av arbetet. Härunder faller enligt motiven till lagen frågor om tjänstemans åligganden i tjänsten. Avtal får ej heller träffas om arbetstidens förläggning eller rätt till annan ledighet än semester. I övrigt regleras i lagen de av denna omfattade tjänstemännens ställning vid arbetskonflikter.

Enligt 1 § ställföreträdarlagen skall statens avtalsverk i vissa fall på kommuns eller annan icke-statlig arbetsgivares vägnar föra förhandling samt sluta och uppsäga kollektivavtal om anställnings- eller arbetsvillkor eller på annat sätt enhetligt reglera sådant villkor. Med kommun likställs även i denna lag bl. a. hushållningssällskap. Lagen är tillämplig endast i fråga om anställnings- eller arbetsvillkor som får bestämmas genom avtal.

Beträffande arbetstagare som är tjänstemän begränsas det avtalsbara området genom 2 § andra stycket kommunaltjänstemannalagen.

För tillämpning av ställföreträdarlagen förutsätts enligt 1 § första stycket lagen att fråga är om anställnings- eller arbetsvillkor som enligt lag eller särskilt beslut av riksdagen skall fastställas under medverkan av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer.

Intill den 1 januari 1968 var ställföreträdarlagen enligt en övergångsbestämmelse tillämplig även på annat anställnings- eller arbetsvillkor för arbetstagare hos kommun eller därmed likställd arbetsgivare än som avses i 1 § första stycket lagen, om villkoret fick bestämmas genom avtal och närmast före den 1 januari 1966 reglerats genom bestämmelse som meddelats av Kungl. Maj:t eller statlig myndighet.

Hushållningssällskapens omorganisation

Före omorganisationen av hushållningssällskapen hade samtliga sällskap stadgar som fastställts av Kungl. Maj:t. Detta var villkoret för att sällskapen skulle få statsbidrag till sin verksamhet. Föreskrift härom fanns i förordningen den 8 juni 1923 (nr 228) angående visst villkor för statsbidrag åt hushållningssällskap. I förordningen föreskrevs vidare att stadgarna för att kunna fastställas av Kungl. Maj:t skulle vara avfattade i huvudsaklig överensstämmelse med de allmänna grunder för sällskapens organisation som Kungl. Maj:t bestämde. I det avseendet gällde kungörelsen den 10 juli 1947 (nr 394) med allmänna grunder för hushållningssällskaps organisation. Nämnda förordning och kungörelse har upphört att gälla vid utgången av juni 1967 (SFS 1967: 385 resp. 386). För hushållningssällskapsorganisationen utfärdades genom Kungl. Maj:ts beslut den 10 december 1965 ett reglemente. Enligt detta utgick statsbidrag dels till avlöning åt tjänsteman vars tjänst var uppförd på personalförteckning som Kungl. Maj:t fastställt med stöd av riksdagens beslut, dels till bestridande av hushållningssällskaps omkostnader. Som villkor för statsbidrag till avlöning åt här avsedd tjänsteman gällde bl. a. att sällskapet dels iakttog de bestämmelser som gällde för tjänsten enligt reglementet, dels tillämpade de anställnings- eller arbetsvillkor som gällde för tjänsten på grund av kollektivavtal eller annan reglering med stöd av ställföreträdarlagen eller som gällde för tjänsten enligt samma lag eller bestämmelse meddelad med stöd av denna. Enligt reglementet skulle stadgan den 3 december 1965 (nr 602) om vissa tjänstemän hos kommuner m. fl. med vissa undantag gälla personalförtecknad tjänst eller vikariat på sådan tjänst. Reglementet har upphävts genom beslut den 9 februari 1968.

För tjänstemän som inte innehade personalförtecknad tjänst gällde särskilda reglementen, som på grundval av ett av Hushållningssällskapens förbund upprättat normalreglemente antagits av de olika sällskapen.

Statens allmänna avlöningsreglemente den 30 juni 1948 (nr 436) gällde intill utgången av år 1965 för sådana tjänstemän vid hushållningssällskapen, vilkas tjänster var uppförda på personalförteckning som Kungl. Maj:t fastställt med stöd av riksdagens beslut. Statens avtalsverk har därefter t. o. m. den 30 juni 1967 med stöd av övergångsbestämmelsen till ställföreträdarlagen som företrädare för hushållningssällskapen förhandlat och slutit avtal om avlöningsvillkoren för sådana tjänstemän.

I fråga om övriga tjänstemän vid hushållningssällskapen har förhandlingsdelegerade vid Hushållningssällskapens förbund förhandlat och träffat överenskommelser med personalorganisationerna. På de olika sällskapen har därefter ankommit att anta de träffade överenskommelserna.

Före omorganisationen omfattades personalförtecknade tjänstemän vid hushållningssällskapen av den statliga personalpensioneringen. Även andra som var anställda hos sällskapen i verksamhet till främjande av jordbruk med binäringar samt fiske och hemslöjd kunde anslutas till denna pensionering.

Med den ställning sällskapen före omorganisationen intog som offentlig-rättsliga sammanslutningar följde vissa begränsningar av skatteplikten. Sällskapen var på detta område jämställda med kommuner, landsting och andra menigheter. Enligt 53 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) var hushållningssällskaps skyldighet att betala kommunalskatt sålunda begränsad till inkomst av fastighet och av rörelse. Befrielse från skyldighet att betala statlig inkomstskatt gällde enligt 7 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt för all inkomst och i följd härav även beträffande skatt för förmögenhet enligt 6 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt. Vidare föreskrevs i 28 § förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt att arvsskatt för hushållningssällskap togs ut efter klass III och i 38 § samma förordning att hushållningssällskap var befriade från gåvoskatt. Sällskapen hade vidare tjänstebrevsrätt.

1965 och 1967 års riksdagsbeslut innebär att lantbruksnämndernas och hushållningssällskapens uppgifter i fråga om jordbrukets och trädgårdsnäringens rationalisering förs samman i ett organ. Det nya regionalorganet benämns lantbruksnämnd och är en statlig myndighet. Hushållningssällskapen kan i fortsättningen bl. a. åta sig att vara kontaktorgan mellan lantbruksnämnderna och näringsutövarna inom jordbruk och trädgårdsnäring. De kan vidare ta upp sådan rådgivnings- och serviceverksamhet, som inte täcks av de statliga organen. Sällskapen kan även åta sig vissa uppgifter inom den lantbruksvetenskapliga fältförsöksverksamheten. Vissa veterinär-bakteriologiska laboratorier drivs tills vidare alltjämt av sällskapen. Sällskapen är vidare huvudmän för lokala frökontrollanstalter och lantbrukskemiska kontrollstationer. I den mån staten anlitar nämnda inrättningar,

sker det efter föregående uppgörelse om ersättningar och andra villkor eller enligt särskilda regler.

I prop. 1967: 74 angavs att sällskapens framtida organisation var en fråga som sällskapen själva hade att ta slutlig ställning till. Sällskapen skulle fr. o. m. den 1 juli 1967 inte längre uppbära statsbidrag. Härigenom bortföll den formella grunden för statens inflytande på sällskapens organisation och verksamhet. I 1965 års riksdagsbeslut förutsattes att sällskap som åtar sig nämnda uppgift som kontaktorgan skall ha stadgar som fastställts av Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer. Detta skulle enligt uttalande i 1967 års proposition vara påkallat av de särskilda förmåner, i form av begränsad skatteplikt och viss tjänstebrevsrätt, som dessa sällskap alltså skulle få åtnjuta.

De sällskap, som önskade åta sig uppgiften som kontaktorgan och därmed kvarstå som offentlighetsliga organ efter utgången av år 1967, skulle före den 1 januari 1968 ha antagit nya stadgar av innehåll, som närmare angetts i sistnämnda proposition (s. 120). Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 25 maj 1967 fastställer lantbruksstyrelsen sällskapens stadgar. Enligt uppgift från lantbruksstyrelsen har samtliga sällskap före den 1 januari 1968 antagit nya stadgar och anhållit att styrelsen skall fastställa dessa. Fastställelse har ännu inte skett.

För att stadgarna skall kunna godtas har i prop. 1967: 74 angetts att de bl. a. bör innehålla föreskrifter om vilka som får bli medlemmar, om val inom sällskapet samt om ändamål och uppgifter. Härjämte krävs att stadgarna innehåller föreskrifter om sällskapets verksamhet, som i princip inte strider mot vad i propositionen anförs angående sällskapens framtida uppgifter. För att sällskap med stadgar skall få ta upp ny verksamhet bör enligt propositionen krävas medgivande av lantbruksstyrelsen. Det har inte förutsatts att stadgarna skall innehålla några närmare bestämmelser om tjänsteorganisationens utformning eller bestämmelser om tjänstemännens anställnings- eller arbetsvillkor.

Enligt instruktionen för lantbruksstyrelsen och lantbruksnämnderna (SFS 1967: 425) har styrelsen att ta befattning med vissa frågor beträffande de sällskap, vars stadgar styrelsen fastställt. Styrelsens befattning inskränker sig emellertid till att hålla sig underrättad om verksamheten vid nämnda sällskap och att ge dem upplysningar om sådant som är av betydelse för sällskapets verksamhet som kontaktorgan mellan lantbruksnämnderna och näringsutövarna eller för annan verksamhet som sällskapen bedriver enligt särskilda bestämmelser.

Sällskap med fastställda stadgar bibehålls vid de begränsningar i skatteplikten, som gällde före omorganisationen. Tjänstebrevsrätten får sällskapen behålla i sin verksamhet som kontaktorgan mellan lantbruksnämnd och näringsutövarna. I fråga om annan förekommande verksamhet har sällskapen inte denna rätt.

Den tidigare personalförtecknade tjänstemannagruppen hos hushållningssällskapen har i samband med omorganisationen beretts möjlighet att erhålla statliga tjänster hos de nya lantbruksnämnderna fr. o. m. den 1 juli 1967.

Ställföreträdarlagens tillämpning på arbetstagare hos hushållningssällskap upphörde i samband med omorganisationen eftersom tjänster på personalförteckning därefter inte finns. De statliga kollektivavtalen reglerar inte längre anställnings- och arbetsvillkor för personal vid hushållningssällskapen.

De förut nämnda tjänstereglementen, som före omorganisationen gällde för ej personalförtecknade tjänster vid sällskapen, tillämpas enligt uppgift alltjämt för de omorganiserade sällskapens tjänstemän. Avtalsförhandlingar för sist avsedda tjänstemän förs i samma ordning som före omorganisationen.

I prop. 1967: 74 förutsattes, att anställningar som fanns kvar vid hushållningssällskapen och dem närstående institutioner inte vidare borde vara inordnade under den statliga personalpensioneringen. För den som redan omfattats av denna pensionering finns emellertid möjlighet att erhålla en personlig pensionsrätt mot att huvudmannen svarar för hela kostnaden för pensioneringen.

Departementspromemorian

I departementspromemorian behandlas med utgångspunkt i förut redovisade förhållanden frågan huruvida hushållningssällskapen även efter omorganisationen bör omfattas av kommunaltjänstemannalagen och ställföreträdarlagen.

I promemorian framhålls sammanfattningsvis att de omorganiserade sällskapen inte på samma sätt som sina föregångare står under offentlig kontroll och insyn. De åtnjuter inte heller direkta statsbidrag. Enligt promemorian torde inte heller ämbetsansvar föreligga ens för tjänstemän vid sällskap med stadgar som fastställs av lantbruksstyrelsen. Det skäl för att behålla en lagfäst begränsning av avtalsrätten, som förekomsten av ämbetsansvar kunde anses utgöra, torde därför inte heller föreligga. De förmåner, som sällskap med fastställda stadgar får behålla i form av begränsad skatteplikt och viss tjänstebrevsrätt, anses vidare inte vara av sådan karaktär att de bör föranleda att kommunaltjänstemannalagen skall vara tillämplig på dessa sällskap.

Mot denna bakgrund föreslås i promemorian att hushållningssällskapen fr. o. m. den 1 juli 1968 skall utgå ur den uppräknings av allmänna inrättningar som i 1 § kommunaltjänstemannalagen likställs med kommun.

Beträffande ställföreträdarlagen framhålls i promemorian att lagen genom sin övergångsbestämmelse varit tillämplig i fråga om anställnings- och

arbetsvillkor för tjänstemän vid hushållningssällskapen, vilkas tjänster varit uppförda på personalförteckning. Riksdagens beslut att statsbidrag inte skall utgå till de omorganiserade sällskapen har medfört att några sådana tjänster inte finns längre. Lagen är därför inte längre tillämplig på personal vid sällskapen. Med hänsyn härtill och eftersom kommunaltjänstemannalagen föreslås inte längre skola gälla för sällskapen bör enligt promemorian sällskapen fr. o. m. den 1 juli 1968 utgå ur uppräkningsen av de allmänna inrättningar som enligt 1 § ställföreträdarlagen likställs med kommun.

Remissyttrandena

De förslag som framlagts i departementspromemorian har i allmänhet lämnats utan erinran av remissinstanserna.

Hushållningssällskapens förbund har dock framhållit att i promemorian inte närmare berörts den personal som sällskapen har anställd vid sina veterinärbakteriologiska laboratorier, lantbrukskemiska stationer, lokala frökontrollanstalter och andra inrättningar. För nämnda laboratorier gäller ett reglemente som utfärdats av Kungl. Maj:t. Även övriga inrättningar står under statlig tillsyn. Förbundet ifrågasätter om inte tjänstemän vid avsedda inrättningar måste anses ha ämbetsansvar även efter omorganisationen och anser att frågan härom bör undersökas närmare innan slutlig ställning tas. Vissa av nämnda inrättningar, nämligen de lantbrukskemiska stationerna och de lokala frökontrollanstalterna, berörs även i yttrandet från *lantbruksstyrelsen*. Styrelsen erinrar om att nämnda inrättningar har stadgar som fastställts av styrelsen. Frökontrollanstalterna är vidare behöriga att utföra statsplombering av utsäde och skyldiga att för statens räkning uppbära växtförädlingsavgift. Angivna förhållanden anser emellertid styrelsen inte ge anledning till annat ställningstagande än som gjorts i departementspromemorian.

Justitieombudsmannen framhåller bl. a. att frågan huruvida hushållningssällskapen finns intagna eller ej i berörda tjänstemannarättsliga lagars uppräknings av inrättningar, som likställs med kommun, inte kan tillmätas någon avgörande betydelse för frågan huruvida sällskapens funktionärer och anställda skall anses underkastade ämbetsansvar. I den promemoria som bifogats yttrandet från *justiekanslern* framhålls bl. a. att om tjänstemännen i de omorganiserade hushållningssällskapen skulle anses ha ämbetsansvar — vilket de sannolikt saknar — frågor om deras tjänsteåligganden synes vara underkastade offentligrättslig reglering och uteslutna från avtal, även om dessa tjänstemän undantas från kommunaltjänstemannalagens tillämpningsområde. Den eventuella förekomsten av ämbetsansvar för dem synes således inte — såsom antagits i promemorian — i och för sig utgöra skäl för fortsatt tillämpning av kommunaltjänstemannalagen.

Departementschefen

I departementspromemorian har föreslagits att hushållningssällskapen fr. o. m. den 1 juli 1968 skall utgå ur den uppräknig av allmänna inrättningar som i 1 § kommunaltjänstemannalagen och 1 § ställföreträdarlagen likställs med kommun.

Angivna förslag har i allmänhet lämnats utan erinran av remissinstanserna. Den vid remissbehandlingen väckta frågan huruvida tjänstemän vid vissa av hushållningssällskapens inrättningar har ämbetsansvar bör enligt min mening inte ha någon avgörande betydelse, när det gäller att ta ställning till om de föreslagna lagändringarna skall göras. Om dessa tjänstemän är underkastade ämbetsansvar, får frågor om deras tjänsteåligganden — som framhållits i den promemoria vilken bifogats justitiekanslerns yttrande — anses vara uteslutna från avtal, även om tjänstemännen ej omfattas av kommunaltjänstemannalagen. Förekomsten av ämbetsansvar utgör således inte i och för sig skäl för fortsatt tillämpning av nämnda lag.

Enligt min mening har i departementspromemorian framlagts övertygande skäl för de föreslagna lagändringarna. Jag förordar därför att dessa ändringar görs. De bör, som föreslagits i promemorian, träda i kraft den 1 juli 1968.

I enlighet med det anförda har inom civildepartementet upprättats förslag till

1) *lag om ändrad lydelse av 1 § kommunaltjänstemannalagen den 3 juni 1965 (nr 275),*

2) *lag angående ändrad lydelse av 1 § lagen den 3 december 1965 (nr 576) om ställföreträdare för kommun vid vissa avtalsförhandlingar m. m.*

Förslagen torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga*¹.

Jag hemställer, att lagrådets utlåtande över det under 1 angivna lagförslaget inhämtas för det i 87 § regeringsformen avsedda ändamålet genom utdrag av protokollet.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

¹ Bilagan, som är likalydande med de vid propositionen fogade lagförslagen, har uteslutits här.

Utdrag av protokoll, hållet i lagrådet den 26 mars 1968.

Närvarande:

f. d. justitierådet	LIND,
justitierådet	ALEXANDERSON,
regeringsrådet	RINGDÉN,
justitierådet	WESTERLIND.

Enligt lagrådet den 20 mars 1968 tillhandakommet utdrag av protokoll över civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 8 mars 1968, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i 87 § regeringsformen avsedda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag om ändrad lydelse av 1 § kommunaltjänstemannalagen den 3 juni 1965 (nr 275)*.

Förslaget, som finns bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av hovrättsassessorn B. Hårdefelt.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
Ingrid Hellström

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 29
mars 1968.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, JOHANSSON, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, MOBERG.

Chefen för civildepartementet, statsrådet Gustafsson, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter lagrådets utlåtande över förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § kommunaltjänstemannalagen den 3 juni 1965 (nr 275).

Föredraganden upplyser, att lagrådet lämnat lagförslaget utan erinran, och hemställer, att Kungl. Maj:t genom proposition föreslår riksdagen att antaga

dels det av lagrådet granskade lagförslaget,

dels det vid statsrådsprotokollet den 8 mars 1968 fogade förslaget till lag angående ändrad lydelse av 1 § lagen den 3 december 1965 (nr 576) om ställföreträdare för kommun vid vissa avtalsförhandlingar m. m.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten